

TaV kuuleminen: Keskipitkän aikavälin ilmastosuunnitelma sekä Kansallinen energia- ja ilmastostrategia

Outi Haanperä (PhD Econ)
Ohjelmajohtaja, Sitra
10.2.2026

SITRA

Keskipitkän aikavälin ilmastosuunnitelma

- Suunnitelma sisältää tärkeitä reilua vihreää siirtymää edistäviä asioita, mutta toimenpideohjelmalla ei esitetä päästäväksi tavoitteisiin ilman joustojen hyödyntämistä. **Maankäyttösektorin tilanne puoltaisi vahvempia toimia taakanjakosektorille.**
- Liikennesektorin kohdalla suunnitelmassa esitetyt toimet eivät paikkaa tehtyjä heikennyksiä kestävien kulkumuotojen edistämiseen.
- Maataloudessa pienelle huomiolle jäävä keskeinen kysymys on **siirtyminen kasvispainotteisempaan ruokavalioon**. Kasviproteiinin kysynnän ja tuotannon lisäämisessä on kyse myös ruokaturvasta ja terveydestä sekä suomalaisen elintarviketeollisuuden vientimahdollisuuksista

Kansallinen energia- ja ilmastostrategia

- Strategia tuo ilmi tarpeen merkittävistä lisätoimista **maankäyttösektorille.** Sitran teettämä tuore selvitys tarkastelee, mitä ilmasto-, luonto- ja vesistötavoitteiden saavuttaminen metsissä tarkoittaisi.
- Tausta: Suomi tavoittelee kestävää talouskasvua sekä asettamiensa ilmasto- ja luontotavoitteiden saavuttamista. Tähän asti ei ole kuitenkaan tarkasteltu, mitä nämä tavoitteet yhdessä tarkoittaisivat metsien kannalta.

Mitä tehtiin: Luonnonvarakeskus ja Suomen ympäristökeskus ovat tuottaneet selvityksen, jossa

1. Tunnistetaan, mitä muutoksia metsien käytössä pitäisi tapahtua, jotta Suomen asettamat luonto- ja ilmastotavoitteet voitaisiin saavuttaa.
2. Arvioidaan näiden muutosten talousvaikutukset
3. Tunnistetaan ja arvioidaan mahdolliset ohjauskeinot, joilla muutoksia olisi mahdollista edistää

Havainnot: Suomen kestävyystavoitteilla on merkittäviä vaikutuksia metsien käyttöön, joiden kustannukset pystytään mallintamaan. Sen sijaan toimien positiivisia talousvaikutuksia, erityisesti resilienssihyötyä ilmastonmuutokseen sopeutumisessa, ei vielä pystytä numeerisesti arvioimaan.

Kansallinen energia- ja ilmastostrategia jatkuu

- Suomen kannattaa toimia **hiilen talteenoton edelläkävijänä**, jotta varmistamme kilpailukykymme sektorilla ja pystymme tarttumaan uuden markkinan tuomiin mahdollisuuksiin.

- Puhtaan energian edistämisessä huomiota voitaisiin kiinnittää myös **sosiaaliseen hyväksyttävyyden parantamiseen** esimerkiksi juurruttamalla toimivia vuorovaikutuksen työkaluja ja menetelmiä.

Kansallinen energia- ja ilmastostrategia jatkuu

- **Ilmastonmuutokseen sopeutumisen suunnittelua ja toimeenpanoa olisi tärkeää tehostaa**. Sitran hiljattain julkaiseman, asiantuntijahaastatteluihin perustuvan muistion perusteella suunnittelua ja toimeenpanoa voitaisiin tehostaa esimerkiksi
  - kansallisella riskiarviointijärjestelmällä sekä
  - kattavalla toimeenpanosuunnitelmalla sisältäen sekä lyhyen että pitkän aikavälin toimet.
- Pohjoinen sijaintimme tuo Suomelle myös suhteellista etua esimerkiksi viileyden ja vesivarojen kautta
  - Tarjoavat esimerkiksi suhteellista etua ruoantuotannossa ja ruokaviennissä
  - Vesivarojen kestävä hallinta ensiarvoisen tärkeää

@sitrafund

Ota yhteyttä:
Outi.haanpera@sitra.fi

sitra.fi

SITRA